

Genoeg is beter

NAV

Het ledenblad van de Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Maart 2023

Nummer 3

31ste jaargang

Voedselzekerheid nog in beeld?

Voedselzekerheid is bij veel tegenstanders van landbouw compleet buiten beeld geraakt. Het frame '70% is voor de export dus we kunnen wel 70% minder produceren in Nederland' klopt gewoon niet. Ten eerste wordt de doorvoer ook meegerekend aan de export-kant bij de fabel dat wij de op één na grootste exporteur van landbouwproducten zijn. Zo staat Nederland bij de top drie van exporteurs van cacao, mango's en avocado's, terwijl er niet één hier groeit! Alle critici van de huidige landbouw gebruiken de 'export-fabel' maar deze geeft echt een verkeerd beeld. Daarnaast importeren we meer voedsel voor eigen gebruik dan we exporteren. We kunnen nu een kleine 10 miljoen mensen voeden met onze eigen productie (bron: www.clo.nl van CBS, WUR en PBL samen). Tegelijkertijd maakt de EU zich zorgen over voedselzekerheid en streeft naar grotere voedselsoevereiniteit in de EU. Wojciechowski stelde in Berlijn dat de 4% verplichte braaklegging de voedselzekerheid in gevaar brengt (maar tegelijkertijd geven de juist door de EU verplichte bufferstroken van 3m breed wel degelijk een groot areaalverlies). Bovendien schuiven de grenzen

van waar gewassen kunnen worden geteeld in de EU naar het noorden op. Export kan ook gezien worden als empathie voor de mensen die niet in de vruchtbare rivierdelta van dit continent wonen! Zoals men in zuidelijke landen de producten die daar goed groeien ook naar ons exporteert. De NAV is tegen overproductie (Genoeg is Beter) maar wij zien de EU als één markt. Daarbinnen vinden wij het geen export, daarbuiten zijn wij voor wereldwijde export van uitgangsmateriaal als zaaizaad en pootgoed en van producten die in dat seizoen ter plaatse niet kunnen worden geteeld en waar een koopkrachtige vraag naar is. Te allen tijde moet dumping worden voorkomen. Voedselzekerheid is een factor die de NAV mee wil laten wegen bij het Landbouwakkoord en bij alle andere discussies over grondgebruik. Dat ministers Van der Wal en Adema zeggen dat de voedselzekerheid hier niet in gevaar komt klopt op zich, maar dat heeft dan ook wel heel veel te maken met het feit dat wij met al ons geld nog meer voedsel kunnen wegekopen voor de neus van armere landen. Ook niet bepaald sympathiek, maar dan hebben we wel ons eigen straatje

schoongeveegd. In Nederland heeft men het eerste algemene doel van het GLB, namelijk voedselzekerheid bevorderen door de productie en het boereninkomen veilig te stellen, niet meegenomen in de doelen van het Nationaal Strategisch Plan. Dat gaat uitsluitend over duurzaamheid. Dat er verduurzaming kan en moet plaatsvinden betwist de NAV niet, maar dan wel met behoud van voedselproductie vergelijkbaar met nu.

Veiligheidsexpert Rob de Wijk heeft recent in Elseviers Weekblad ook gewaarschuwd voor de gevaren van het afbouwen van de agrarische sector in Nederland en daarmee ook het kenniscluster. Zoals ook Pieter de Wolff van PPO in een blog stelt: landbouw is meer dan een economische factor, landbouw draagt bij aan een eerste levensbehoefte en daarnaast aan breed maatschappelijk welzijn.

De vier agrarische vakbonden (NAV, NMV, POV en NVP) hebben een gezamenlijke brief geschreven aan de partijen aan de hoofdtafel van het landbouwakkoord om het punt van voedselproductie duidelijk te agenderen in het te sluiten akkoord.

NAV

Bufferstroken voorbeeld van falend beleid

Er is heel veel te doen over de verplichte bufferstroken langs droge en watervoerende sloten. Los van de technische problemen met de kaartlaag in Mijn Percelen, wat is nou eigenlijk het effect van die bufferstroken?

Effectiviteit onduidelijk

De verplichte bufferstroken zijn zoals u weet inmiddels ingegaan. In 2023 gaat het om een bemestingsverbod in het 7° AP en een spuitverbod in het GLB; in 2024 wordt ook in het 7° AP bespuiten verboden. De verplichting is opgelegd door de Europese Commissie en geldt voor zowel droge als watervoerende sloten. Kort samengevat is de breedte van de bufferstrook langs KRW-watertolopen 5 m en bij overige watervoerende sloten 3 m, of resp. 3 m (KRW-sloten) en 1 m (overige sloten) indien de bufferstroken van een perceel meer dan 4% van het perceel beslaan. Bij hele kleine percelen kan de bufferstrook terug naar 0.5 m als 1 m nog meer dan 4% beslaat. Bij droge sloten (droog tussen 1 mei en 1 oktober) is altijd een bufferstrook van 1 m verplicht. Bovenstaand geeft meteen weer wat vreemd

overkomt: als de bufferstrook een te groot deel van het perceel beslaat is een kleinere bufferstrook ineens ook goed, waarom is dat dan niet altijd zo? En waarom is het altijd 1 m rond droge sloten? De logica is hier niet in te ontdekken.

Ergo nog dan dit, is dat de effectiviteit van de bufferstroken ter discussie staat. Onderzoek van Alterra (WUR) uit 2012 stelt duidelijk, dat bufferstroken geen effect hebben op gedraineerde kleigrond. Andere rapporten spreken van slechte onderbouwing met veldgegevens en van effecten afhankelijk van hellingshoek, grondsoort en bodemgesteldheid enz. enz.

Grote nadelen

In de akkerbouw betekenen de verplichte bufferstroken, dat u alleen mag oogsten van de bufferstrook als deze niet meetelt voor de 4% niet-productief voor het GLB. En om mee te doen aan de ecoregeling moet u voldoen aan die 4% niet-productief, ook al heeft de Europese Commissie deze verplichte braak opgeschort i.v.m. de oorlog. Tellen de bufferstroken wel mee voor die 4%, dan mag u i.h.a. niet oog-

sten. Uitzonderingen staan op www.RVO.nl. Er treden ook problemen op bij interactie met het ANLb. Daarmee is deze wetgeving meteen een bedreiging voor deelname van akkerbouwers aan zowel de ecoregeling als het ANLb. Voor details verwijzen wij naar BoerenNatuur. Samenvattend is nu een maatregel ingevoerd waarvan het effect ongewis is en die wel grote impact heeft op het inkomen van akkerbouwers en op deelname aan de ecoregeling en het ANLb. De NAV vindt dat Brussel en LNV hier echt verkeerde afwegingen maken en de gevolgen slecht hebben voorzien.

Doelsturing

De hele situatie met de bufferstroken geeft aan dat opgelegde, door het ministerie bedachte maatregelen niet altijd/bijna nooit de beste oplossing zijn en dat men de neveneffecten die vaak ongewenst zijn slecht ziet aankomen. Dit ondermijnt op niet te onderschatten wijze het draagvlak voor dit soort maatregelen! Dat is waarom de NAV pleit voor doelsturing en ook voorstander is van de maatwerkaanpak voor het 7° AP als alternatief voor generieke maatregelen.

lees verder op pagina 2

Het voorjaar en het nieuwe groeiseizoen kondigen zich aan; mondjesmaat zijn de eerste veldwerkzaamheden als bemesten en zaaien/planten al weer uitgevoerd. Op de korte termijn zijn de markten perspectiefvol met tevens goede contractmogelijkheden voor de komende oogst. De zorgen zitten in de combinatie van hoge inflatie en overheidsmaatregelen.

Wat de overheden betreft is het wel een optelsom: in de eerste plaats natuurlijk de janboel rondom de invoering van het nieuwe GLB en de implementatie van de wetgeving uit het 7^e Actieprogramma. De registratie van bufferstroken en landschapselementen legden vele fouten bloot; verkeerde classificatie door waterschappen en onduidelijke regelgeving maken dat de meeste boeren -of hun adviseurs- urenlang aan een soort van 'bezigheidstherapie' onderhevig zijn om alles digitaal in te voeren. En dat terwijl al die bufferstroken maar leiden tot landverlies, zonder dat de effecten daarvan op betere waterkwaliteit duidelijk zijn! Ondanks onze

duidelijke bezwaren is een en ander opgedrongen!

Een volgende punt betreft de erg stroperige toelating van 'groene' gewasbeschermingsmiddelen. De tijd dringt in het schema richting 2030 waarin een verdere reductie op het gebruik van chemische gewasbescherming moet zijn gerealiseerd. Ook het uitblijven van doelsturing in landbouwmaatregelen leidt tot ergernis. Minister Adema heeft zich wel expliciet uitgesproken voor het stellen van doelen in plaats van generieke 'kalendermaatregelen', maar de huidige stand van zaken richting verplichte rustgewassen, oogstdata en bemestingsnormen zijn daaraan tegengesteld.

Ook richting een mogelijk landbouwakkoord zitten we in de spagaat van ontbrekende antwoorden op de vragen uit de sector betreffende landgebruik, samenwerkingsmogelijkheden en verdienmodellen. Om dit komende voorjaar tot een perspectiefvol akkoord te komen is duidelijkheid en snelheid gewenst. Hierbij zijn een eenduidig optreden vanuit Den Haag en waarschijnlijk ook duidelijkheid van de Haagse politieke verhoudingen na de komende verkiezingen

voor de Provinciale Staten een vereiste.

Tot slot moeten de Europese randvoorwaarden van de komende 'Farm to Fork' strategie op reële gronden gestoeld worden. Aanbodsgericht sturen op biologisch zal niet enkel leiden tot productieverlies, maar ook tot nivellering van het benodigde prijsverschil. Ook zal een harde voorwaarde moeten zijn dat Europa aan de buitengrenzen de eigen productiestandaarden kan waarborgen door product dat tegen lagere standaarden geproduceerd is (GMO producten etc.) te weren. De handelsakkoorden moeten hiervoor herzien worden.

Op de laatst gehouden ALV is afscheid genomen als bestuursleden van Hans van Kessel en Kees van Dijk. Ook langs deze weg nogmaals de hartelijke dank voor de inzet ten behoeve van de Nederlandse akkerbouw! Ard van der Spek en Huub Remijn zijn door diezelfde ALV benoemd in het bestuur van de NAV. Samen zetten we de schouders eronder om een gezonde en financieel duurzame akkerbouw in Nederland te bewerkstelligen!

Teun de Jong

vervolg van pagina 1

Bufferstroken voorbeeld van falend beleid

Bij doelsturing wordt de boer verantwoordelijk gemaakt voor de vervuiling die het bedrijf veroorzaakt en kan vervolgens zelf bepalen hoe hij/zij emissie beperkt. Hiermee worden de kennis en het ondernemerschap van boeren aangesproken. Dat is echt een groot contrast met het uitrollen van generieke maatregelen waarvan de effecten op het milieu onduidelijk zijn, terwijl ze wel veel ongewenste neveneffecten hebben. Minister Adema gaf bij de Bodemtop aan zelf ook groot voorstander te zijn van doelsturing, omdat zoals hij zei 'we tegenwoordig alles kunnen meten en op die manier kunnen controleren of de doelen worden gehaald'. Maar voordat het hele ministerie én de Europese ambtenaren de moed hebben om de boeren aan het roer te laten zal nog wel even duren vrezende wij.

Oplossingen

Doelsturing is in de ogen van de NAV een goede, maar niet meteen te implementeren oplossing. Andere oplossing is onderscheid maken tussen gebieden in Nederland. Het 7e AP verschilt van de eerdere actieprogramma's in die zin dat sommige maatregelen alleen hoeven worden toegepast op bepaalde grondsoorten. Europarlementariër Bert-Jan Ruissen (SGP) deed laatst in Boerderij een interessante suggestie: Nederland is nu in zijn geheel aangemerkt als kwetsbaar gebied. Dat kan ook anders, zo stelt hij. Als je gebieden waar de normen voor waterkwaliteit worden gehaald, niet meer als kwetsbaar gebied aanwijst, geeft dat veel meer ruimte voor gebiedsgerichte regelgeving. En daar waar nog wel problemen zijn, zijn meer maatregelen nodig om aan de waterkwaliteitseisen te voldoen. Maar bufferstroken aanleggen waarvan het ef-

fect onduidelijk is in gebieden waar geen problemen zijn, helpt de boeren niet in gebieden waar wel problemen zijn: voor boeren op zand maakt het echt niet uit of men op klei bufferstroken aanlegt.

Conclusie NAV

Doelsturing en boeren aanspreken op hun kennis en ondernemerschap geeft veel betere resultaten dan generieke maatregelen waarvan het effect niet of nauwelijks aantoonbaar is. Als dit soort verplichte maatregelen niet helpen, komt er na een aantal jaar een nog zwaardere maatregel, terwijl men eigenlijk van te voren had kunnen weten dat er nauwelijks effect te verwachten is. Om uit die neerwaartse spiraal te komen van steeds meer beperkingen zijn nieuwe oplossingen nodig zoals hierboven geschetst. **NAV**

Gelijk speelveld en het landbouwakkoord

De NAV is voorstander van een landbouwakkoord en neemt actief deel aan de gesprekken aan de sectortafel. Naast helderheid over doelen wat betreft o.a. waterkwaliteit, natuur en klimaat moet het akkoord perspectief bieden voor het verdienvermogen van onze bedrijven. Eerst werd hierbij vooral gekeken naar de Nederlandse context. De NAV heeft steeds al aangegeven dat je niet alleen aan Nederlandse boeren extra eisen kunt opleggen, die de kostprijs van de producten verhogen. Immers, Nederland maakt deel uit van de interne markt van de EU, dus dan kunnen dezelfde producten uit de buurlanden, waar deze extra eisen niet gelden, hier goedkoper in de schappen liggen en worden Nederlandse boeren weggeconcentreerd. Volgens de NAV moeten voor het perspectief van de landbouw de extra eisen in ieder geval overal

in de EU gelden. In het stikstofdebat in de Tweede Kamer van 23 februari jl., zei Minister Adema te werken aan een Europees duurzaamheidslabel, maar dat Oost-Europese lidstaten daar nog niet zoveel oren naar hadden. De NAV denkt dat een dergelijk Europees label ook nog niet de totale oplossing voor het perspectief is. Zo lang de 'gangbare' producten ook nog in de schappen liggen, kiest de consument tot nog toe maar heel beperkt voor duurzame producten. Het marktaandeel van biologisch heeft er ook 40 jaar over gedaan om van 2% naar 4% te komen. De NAV denkt dat het perspectief voor een goed verdienvermogen van onze bedrijven alleen maar kan komen door een effectief Europees markt- en prijsbeleid. Als Minister Adema deze stap ook nog maakt zijn we er!

Mercosur

Naast de interne EU-markt hebben we als Nederlandse boeren ook nog te maken met concurrentie vanuit landen waarmee de EU een vrijhandelsverdrag heeft gesloten. Het is goed nieuws dat in de Tweede Kamer de Partij voor de Dieren met steun van heel veel partijen een motie heeft ingediend, die ervoor pleit om landbouw buiten het Mercosur verdrag te houden. Deze motie zal zeker worden aangenomen. Hiermee kan hopelijk worden voorkomen dat landbouw weer als wisselgeld wordt gebruikt voor andere belangen, zoals de Europese auto-industrie. **NAV**

Elke maand laten we in NAV'er in beeld een NAV lid aan het woord. Deze maand Hubert Visser (rechts op de foto) uit De Heen in Brabant.

Hubert Visser:

'Bredeweersverzekering nuttig voor risico's die je niet kunt dragen.'

Introductie

Hubert Visser (46) heeft een boerderij in De Heen in Brabant, in maatschap met zijn broer Pieter Jan. Eigenlijk twee boerderijen, die samen het bedrijf vormen. De grootouders van Hubert hadden een boerderij in de buurt van Zoetermeer maar moesten daar wijken voor woningbouw. Zij verhuisden midden jaren tachtig van de vorige eeuw naar De Heen. Huberts ouders hebben dat bedrijf voortgezet. En toen Hubert en Pieter Jan bezig waren om het bedrijf over te nemen van hun ouders kwam ook net de boerderij van de overbuurman vrij. Hubert woont op dat bedrijf, zijn broer op het ouderlijk bedrijf. Hubert is getrouwd en heeft twee kinderen, een dochter van 16 en een zoon van 14.

Hubert en Pieter Jan zijn nog maar kort lid van de NAV. Hubert vertelt daarover: 'Tot vorig jaar teelden we op een groot deel van het bedrijf ijsbergsla. We waren dus meer vollegrondsgroentetelers. De teelt van ijsbergsla is erg arbeidsintensief. Er zijn twee oogsten per jaar en bij de oogst hadden we al gauw 10 man of meer aan extra arbeidskrachten lopen, naast onszelf. Dat was gewoon niet vol te houden. Wij hadden al een deel akkerbouw en konden de keuze maken om helemaal op akkerbouw over te gaan. Andere vollegrondsgroentetelers hebben dezelfde problemen maar kunnen niet altijd hun bedrijfsactiviteiten veranderen. Omdat we nu helemaal akkerbouwers zijn vonden wij het vanzelfsprekend om lid te worden van de NAV.'

Nu telen ze consumptieaardappelen, suikerbieten, cichorei en spruiten. De aardappelen zijn voor een deel voor de vroege export, een deel voor de fritesindustrie. Hubert en zijn broer verdelen het werk zoals dat het beste bij hen past. Hubert is meer achter de schermen bezig, zijn broer is meer technisch en doet het spuitwerk. Uiteindelijk beslissen ze wel alles samen. Hubert is naast zijn werk op de boerderij actief in bestuurswerk. Momenteel is hij voorzitter van de telersvereniging cichorei.

Cichorei

In cichorei is wel het nodige aan de hand. Ondanks veel lobby en protest lijken we Bonalan toch te verliezen. De telers zijn nu druk bezig om te kijken wat er nog kan wat betreft onkruidbestrijding. Hubert zegt hierover: 'Wij hebben wel eens de indruk dat binnen Europa Nederland wel erg makkelijk meegaat met voorstellen om middelen te laten vervallen, terwijl andere lidstaten meer voor de telersbelangen

opkomen.'

In cichorei heeft ook een vijfjarig Europees onderzoeksproject gelopen. Hubert vertelt: 'Het was een project waarin eigenlijk werd gekeken of CRISPR-Cas uit de GMO-wetgeving kan worden gehaald en of de Europese consumenten daar achter zouden staan. CRISPR-Cas is toegepast in cichorei om bitterstoffen aan en uit te zetten. Groot voordeel voor de veredelaars is, dat in dit project het hele genoom van cichorei is vastgesteld, dat wil zeggen dat we nu precies weten welke eigenschappen op welke plek van het DNA zitten. Om te kijken naar acceptatie door consumenten waren grote groepen consumenten betrokken bij het project. Daarnaast diverse universiteiten en boerenorganisaties. Uitkomsten waren onder andere dat de consumenten eigenlijk positiever waren dan ik had verwacht.'

Gewasbescherming

Naast de situatie met Bonalan in cichorei heeft Hubert ook te maken met wegvallende middelen in de spruitenteelt. Met name de bestrijding van luis, trips, koolvlieg en witte vlieg wordt steeds problematischer. Hubert zegt daarover: 'Je bent in spruiten van chemie afhankelijk omdat je moeilijk in het gewas komt. Er zitten weinig middelen aan te komen. Spruitentelers hebben hiervoor aandacht gevraagd van de politiek door een petitie aan te bieden aan de Tweede Kamer. Probleem is ook dat afnemers ongelofelijk kritisch zijn, zelfs een enkel geel blaadje aan spruiten wordt al niet geaccepteerd.'

Bredeweersverzekering

Een ander onderwerp waar we het even over hebben is de bredeweersverzekering. Bij de gecombineerde opgave die er aan zit te komen, kan je weer aanvinken per perceel of je de bredeweersverzekering wil afsluiten. Hubert en zijn broer hebben al vanaf het begin meegedaan met deze verzekering. 'Voor de ijsbergsla sloten we altijd al een hagelverzekering af', vertelt Hubert. 'Toen de bredeweersverzekering kwam, ben ik me er eens goed in gaan verdiepen. De bredeweersverzekering bood voor een paar euro meer veel meer dekking, dus dat hebben we meteen gedaan. We sluiten hem nu af voor de spruiten en de aardappelen. Voor graan, suikerbieten en cichorei vinden we het niet nodig. Iedereen moet gewoon goed afwegen welk risico hij kan dragen. Zo hebben wij het droogterisico afgekocht. Wij kunnen hier bijna altijd beregenen, dus dat risico is bij ons klein. En

bovendien is droogteschade ook slecht te bepalen. Kijk, als je gewas verzopen is, is de schade duidelijk, maar als je opbrengst kleiner is of de spruiten zijn kleiner of later, hoe bepaal je dan de schade? In 2018 hebben wij met grondwater beregend, maar het was zo droog dat de hoeveelheid water die we konden oppompen te weinig was. We hadden hele kleine kappen ijsbergsla, maar dat werd niet als schade gezien omdat het wel een verkoopbaar product was. Al met al vinden wij dus het droogterisico niet de moeite van het verzekeren waard.'

Hubert heeft meegedaan met een project van het waterschap om zelf water te bufferen. Hij vraagt zich wel af waarom beregeningsverboden afgelopen jaar in onze regio overdag waren voor de akkerbouw en niet voor sommige andere sectoren, omdat onderzoek heeft uitgewezen dat overdag of 's nachts beregenen eigenlijk weinig tot geen verschil maakt.

De NAV

Hubert en Pieter Jan zijn nog maar net lid van de NAV. Nu ze voltijds akkerbouwers zijn, vonden ze het belangrijk om lid te worden omdat de NAV de pure akkerbouwbelangen behartigt. Hubert vindt dat de akkerbouw nog te vaak de rekening betaalt voor de veehouderij. 'Neem de derogatie', zo zegt hij, 'de plantaardige sector betaalt nu de prijs om de derogatie zo lang mogelijk in stand te houden. De plantaardige sector heeft al veel gedaan en krijgt nu toch de deksel op de neus. Dat zelfde zien we bij discussies over water.'

Toekomst

Hubert vindt het moeilijk om een helder idee te krijgen over de toekomst. Boerenbedrijven hebben het moeilijk in het huidige politieke klimaat, ook akkerbouwers en groentetelers. Hij zegt daarover: 'Er wordt veel te veel beleid gemaakt gebaseerd op emotie. Dat gaat boeren niet in de koude kleren zitten. Plantaardig heeft op zich wel een goede toekomst, maar dan moet dat ons wel gegund worden.'

NAV

Bedrijfsgrootte:	100 ha
Bouwplan:	12 ha Cichorei
	20 ha Spruiten
	20 ha Consumptieaardappelen
	20 ha Suikerbieten
	25 ha Graan

En wat deed de NAV nog meer in februari?

- Verschillende mensen van de NAV hebben een symposium over het Groenboerenplan bijgewoond. Henk Janknegt leidde een workshop over plantaardig eiwit. Aleid Dik heeft in een sessie over regelgeving gepleit voor doelsturing.
- De NAV heeft een bijeenkomst van het project SPRINT bijgewoond. Hierbij bleek uit metingen dat zowel bij gangbare als bij biologische boeren gewasbeschermingsmiddelen worden gevonden in de lucht en in huisstof. Het is niet goed duidelijk wat de bronnen zijn.
- De NAV heeft een kennisbijeenkomst over de rol van gewasbeschermingsmiddelen in duurzame landbouw bijgewoond. Zeer interessant was de bijdrage van Richard Harrison van WUR, die liet zien hoe zijn groep werkt aan een integrale benadering. Met name ook voor beleidsmakers relevant, omdat daarmee makkelijk te zien is hoe bepaalde nieuwe regelgeving doorwerkt op andere gebieden. Dit zou integraal beleid kunnen bevorderen.
- De NAV heeft de Nationale Bodemtop bijgewoond. Hier waren o.a. workshops over eiwittransitie, biobased bouwen en landschapsgroenten. De NAV neemt de informatie mee bij de gesprekken over het landbouwakkoord.
- Henk Janknegt heeft namens de PO Eiwitboeren en de NAV op een inspiratiebijeenkomst over klimaat een workshop geleid over plantaardig eiwit. Ook werd deelgenomen aan een workshop over grond, wat uiteindelijk alleen bleek te gaan over het Groenboerenplan om grond tegen 0% rendement te verkopen.
- Wekelijks neemt de NAV deel aan de Akkerbouw, Vollegrondsgroenten en Bollen (AVB) tafel voor het landbouwakkoord. Daarnaast was er in februari een tweede bijeenkomst van de Brede Landbouwtafel, waar de NAV deelnam aan de sessies over grond en over verdienvermogen. **NAV**

Kaartlaag bufferstroken

Los van de principiële discussie over het nut van bufferstroken, is de situatie met de kaartlaag van RVO natuurlijk dramatisch. De NAV heeft gevraagd om bestuurlijk overleg maar heeft te horen gekregen dat men alleen met LTO en NAKJ praat. Ondertussen kloppen de perceelsgrenzen niet, kunt u zelf per perceel gaan uitrekenen of de bufferstrook boven de 4% komt en wat uw mest-plaatsingsruimte is. Adviseurs geven aan geen

tijd te hebben, voor boeren is het veel extra werk. De NAV zal nauwlettend in de gaten houden of de toezegging die de minister heeft gedaan, dat de werkelijke situatie in het veld telt, inderdaad wordt uitgevoerd. Mocht u klachten hebben over de kaarten, belt u dan met RVO, zodat zij niet kunnen zeggen dat het wel meevalt. En mocht u boetes krijgen later in het jaar, neemt u dan contact op met de NAV via info@nav.nl. **NAV**

ALV en Jaarcongres

Tijdens de ALV van 16 februari is Hans van Kessel teruggetreden als bestuurslid. Voorzitter Teun de Jong heeft hem uitgebreid bedankt en een cadeau overhandigd. Kees van Dijk was al eerder teruggetreden maar vervulde nog taken tot er nieuwe bestuursleden zouden zijn. Die zijn er nu in de personen Ard van der Spek en Huub Remijn, die met applaus werden benoemd.

De vergadering heeft de jaarrekening en begroting goedgekeurd. Ook het Jaarverslag 2022 werd vastgesteld en is inmiddels gepubliceerd op www.nav.nl/about/jaarverslag-2/.

Op het Jaarcongres werden de gesprekken over het landbouwakkoord toegelicht en de standpunten van de NAV besproken met de aanwezigen. Na de pauze is een aantal kansen voor de toekomst voor de akkerbouw besproken. Het was een drukke avond met veel zinvolle discussie. **NAV**

Regioavonden

De NAV heeft goed bezochte regioavonden gehouden in Zuid/Zuidwest en Noord. In het zuiden sprak Martin Boelen van ABNAMRO over wat u kunt verwachten van een bank en waar een bank naar kijkt. In het noorden lichtte Aleid Dik het Uitvoeringsprogramma van de Waddenagenda toe. Op beide avonden legde Teun de Jong het GLB en het 7^e AP uit. De presentatie daarvan is terug te vinden op www.nav.nl. **NAV**

Foto voorpagina: Boelo Tijdens

Agenda

22 maart 2023 NAV bestuursvergadering

Het eerstvolgende ledenblad verschijnt op 1 april.

Voordelig kennismaken met de NAV!

Nog geen lid van de enige echte, onafhankelijke en sectorale vakbond van en voor akkerbouwers, de NAV?

Word dan nu lid. Dat is nu heel aantrekkelijk: tot 1 januari 2024 betaalt u € 100,-. Of: u bent al lid maar uw buurman of vriend nog niet? Help de NAV versterken en overtuig uw collega van het goede en nuttige werk van de NAV. Ook voor uw collega geldt: tot 1 januari 2024 is de contributie € 100,-.

De NAV is puur sectoraal voor het akkerbouwbelang en stelt het inkomen van akkerbouwers centraal. Belangenbehartiging kan plaatsvinden zonder concessies te doen aan andere sectoren. De NAV zet zich in voor faire opbrengststrijden, dat wil zeggen integrale kostprijs (dus inclusief vergoeding voor eigen arbeid en eigen vermogen) plus ondernemersmarge. De vakbond strijdt voor betere toekomstkansen dan degenen die de akkerbouw willen overleveren aan de grillen van de (wereld)markt. U ziet het: de NAV is uniek.

Lid worden kan via het inschrijfformulier. Dit kunt u vinden op www.nav.nl of pak de telefoon (06-15 62 44 60).

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Postbus 318
8250 AH Dronten

tel 06 - 15 62 44 60

e-mail info@nav.nl
website www.nav.nl

@NAV_AkkerBouwer

Nederlandse.Akkerbouw.Vakbond

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Contactpersonen

Voorzitter
Teun de Jong
0518 - 400 081

Regio Noord
Gerlof Bergmans
06 - 45 28 67 85

Regio Noordoost
Johan Koop
06 - 52 31 20 04

Regio Flevoland
Keimpe van der Heide
0320 - 213 611

Regio Noord-Holland
Tom Koenraadt
06 - 11 47 21 39

Regio Zuid/Zuidwest
Kees van Dijk
0167 - 502 211